

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 995/2010,

20. oktoober 2010,

milles sätestatakse puitu ja puittooteid turule laskvate ettevõtjate kohustused

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Metsad pakuvad paljusid keskkonnavalaseid, majanduslikke ja sotsiaalseid hüvesid, sealhulgas puitu ja muid metsasaadusi ning inimkonnale olulisi keskkonnateenuseid, näiteks aitavad säilitada bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemide toimimist ning kaitsta kliimasüsteemi.
- (2) Kuna kogu maailmas kasvab nõudlus puidu ja puittoodete järele ning mitmes puitu tootvas riigis esinevad puidusektoris institutsionaalsed ja halduslikud puudused, on ebaseadusliku metsaraie ja sellega seotud kaubanduse probleemide ulatus üha süvenenud.
- (3) Ebaseaduslik metsaraie on suure rahvusvahelise tähtsusega ulatuslik probleem. See ohustab oluliselt metsi, aidates kaasa metsade hävimisele ja nende seisundi halvenemisele (mis põhjustab ligikaudu 20 % maailma süsinikdioksiidi heitest), ohustab bioloogilist mitmekesisust ning

kahjustab säästvat metsamajandust ja -arendust, sealhulgas ka kehtivate õigusaktide kohaselt tegutsevate ettevõtjate ärilist püsijäämisvõimet. See soodustab ka kõrbestumist ja pinnaseerosiooni ning võib võimendada äärmuslikke ilmastikunähtusi ja üleujutusi. Ebaseaduslikul metsaraiel on ka sotsiaalne, poliitiline ja majanduslik mõju, mis sageli kahjustab arenguid hea valitsemistava suunas, võtab elatise kohalikelt metsast sõltuvatel kogukondadel ning võib seostuda ka relvakonfliktidega. Võitlus ebaseadusliku metsaraie probleemiga käesoleva määrusega seoses peaks kulutasuval viisil aitama kaasa liidu jõupingutustele kliimamuutuse leevendamiseks ja seda tuleks pidada täienduseks liidu tegevusele ja kohustustele seoses ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooniga.

- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuli 2002. aasta otsusega nr 1600/2002/EÜ (millega võetakse vastu kuues keskkonnavalane tegevusprogramm)⁽³⁾ loetakse prioriteetseks valdkonnaks uurida võimalust võtta aktiivseid meetmeid ebaseaduslikult üles töötatud puiduga kauplemise vältimiseks ja selle vastu võitlemiseks, ning liidu ja liikmesriikide jätkuvat aktiivset osalemist metsaga seotud küsimusi käsitlevate ülemaailmsete ja piirkondlike resolutsioonide ning lepingute täitmisel.
- (5) Komisjoni 21. mai 2003. aasta teatise pealkirjaga „Metsandusõiguse rakendamine, metsahaldus ja puidukaubandus (FLEGT): ettepanek ELi tegevuskavaks” pakuti välja meetmepakett, et toetada rahvusvahelisi jõupingutusi ebaseadusliku metsaraie ning sellega seotud kaubanduse vastu võitlemisel seoses liidu üldiste püüdlustega säästva metsamajanduse saavutamiseks.
- (6) Euroopa Parlament ja nõukogu tervitasid seda teatist ning tunnistasid, et liidul on vaja aidata kaasa üleilmsetele jõupingutustele ebaseadusliku metsaraie probleemi lahendamiseks.
- (7) Kooskõlas kõnealuse teatise eesmärgiga tagada, et liidu turule jõuavad üksnes puittooted, mis on toodetud vastavalt puitu tootva riigi siseriiklikule õigusele, on liit pidanud puitu tootvate riikidega („partnerrigid”) läbirääkimisi vabatahtlike partnerluslepingute („vabatahtlikud FLEGTi partnerluslepingud”) üle, millega pooltele kehtestatakse õiguslikult siduv kohustus rakendada litsentsisüsteemi ja reguleerida kauplemist asjaomastes vabatahtlikes FLEGTi partnerluslepingutes kindlaks määratud puidu ja puittoodetega.

⁽¹⁾ ELT C 318, 23.12.2009, lk 88.⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 22. aprilli 2009. aasta seisukoht (ELT C 184 E, 8.7.2010, lk 145), nõukogu 1. märtsi 2010. aasta esimese lugemise seisukoht (ELT C 114 E, 4.5.2010, lk 17) ning Euroopa Parlamendi 7. juuli 2010. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).⁽³⁾ EÜT L 242, 10.9.2002, lk 1.

- (8) Võttes arvesse probleemi ulatust ja edasilükkamatust, on vaja aktiivselt toetada võitlust ebaseadusliku metsaraie ja sellega seotud kaubanduse vastu, täiendada ja tugevdada vabatahtlike FLEGTi partnerluslepingute algatusi ning tõhustada koostoiimet metsade kaitsele suunatud poliitika-meetmete ja kõrgetasemelise keskkonnakaitse saavutamise meetmete, sealhulgas bioloogilise mitmekesisuse vähenemise ja kliimamuutuse vastu suunatud meetmete vahel.
- (9) Tuleks tunnustada nende riikide jõupingutusi, kes on sõlminud liiduga vabatahtlikud FLEGTi partnerluslepingud, ja sellistesse lepingutesse koondatud põhimõtteid, eriti neid, mis on seotud seaduslikult toodetud puidu määratlusega, ning rohkem julgustada riike sõlmima vabatahtlikke FLEGTi partnerluslepinguid. Samuti tuleks arvesse võtta, et FLEGTi litsentsisüsteemi raames eksporditakse liitu üksnes puitu, mis on üles töötatud kooskõlas asjaomase siseriikliku õigusega, ja puittooteid, mis on valmistatud sellisest puidust. Seetõttu tuleks lugeda seaduslikult ülestöötatud puidust valmistatud toodeteks sellised puittooted, mis on loetletud nõukogu 20. detsembri 2005. aasta määruse (EÜ) nr 2173/2005 (FLEGT-litsentsimissüsteemi kehtestamise kohta puidu impordi suhtes Euroopa Ühendusse) ⁽¹⁾ II ja III lisas ning on pärit sama määruse I lisas loetletud partnerriikidest, tingimusel et need puittooted on kooskõlas kõnealuse määruse ja kõigi rakendussätetega.
- (10) Arvesse tuleks võtta ka asjaolu, et ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsioon (CITES) kohustab konventsiooniosalisi andma CITESi ekspordiluba vaid juhul, kui kõnealuses konventsioonis loetletud liik on muu hulgas üles töötatud kooskõlas eksporditava riigi õigusaktidega. Seetõttu tuleks lugeda seaduslikult üles töötatud puiduks nõukogu 9. detsembri 1996. aasta määruse (EÜ) nr 338/97 (looduslike looma- ja taimeliikide kaitse kohta nendega kauplemise reguleerimise teel) ⁽²⁾ A, B või C lisas loetletud liikidest saadud puitu, tingimusel et see on kooskõlas kõnealuse määruse ja kõigi rakendussätetega.
- (11) Arvestades, et tuleks toetada ringlusse võetud puidu ja puittoodete kasutamist, ning arvestades, et selliste toodete käesoleva määruse kohaldamisalasse võtmine koormaks liigselt ettevõtjaid, tuleks käesoleva määruse kohaldamisalast välja jätta kasutatud, oma olemusringi läbinud ja muus olukorras jäätmetena kõrvaldatav puit ning puittooted.
- (12) Käesoleva määruse ühe meetmena tuleks keelustada ebaseaduslikult üles töötatud puidu või sellest valmistatud puittoodete esmakordne laskmine siseturule. Võttes arvesse, kui keerukad on ebaseaduslikku metsaraiet põhjustavad tegurid ja selle mõju, tuleks võtta erimeetmeid, näiteks selliseid, mis mõjutavad ettevõtjate käitumist.
- (13) FLEGTi tegevuskava raames võivad komisjon ja vajaduse korral liikmesriigid toetada ja teostada uuringuid ebaseadusliku metsaraie mahu ja iseloomu kohta eri riikides ning sellise teabe avalikustada, samuti toetada ettevõtjatele praktiliste suuniste andmist puitu tootvates riikides kohaldatavate õigusaktide osas.
- (14) Rahvusvaheliselt kokkulepitud määratluse puudumisel peaks ebaseadusliku metsaraie määratluse aluseks olema selles riigis kehtivad õigusnormid ja eeskirjad, kus asjaomane puit on üles töötatud, ning kõnealuses riigis asjaomaste rahvusvaheliste konventsioonide täitmine, millega nimetatud riik on ühinenud.
- (15) Paljud puittooted läbivad enne ja pärast nende esmakordset siseturule laskmist arvukaid protsesse. Tarbetu halduskoormuse vältimiseks tuleks üksnes esmakordselt puitu ja puittooteid siseturule laskvad ettevõtjad allutada nõuetekohase hoolsuse süsteemile ning puidu ja puittoodete liikumise jälgimiseks tuleks tarneahelas osalevalt kauplejalt nõuda põhiliste andmete esitamist tema tarnija ja ostja kohta.
- (16) Ettevõtjad, kes lasevad puitu ja puittooteid siseturule esimest korda, peaksid süsteemselt võtma asjakohaseid meetmeid, et vältida ebaseaduslikult üles töötatud puidu ja sellest valmistatud puittoodete siseturule laskmine. Selleks peaksid ettevõtjad rakendama meetmete ja menetluste süsteemi kaudu nõuetekohast hoolsust, et võimalikult vähendada ohtu, et nad lasevad siseturule ebaseaduslikult üles töötatud puitu või sellest valmistatud puittooteid.
- (17) Nõuetekohase hoolsuse süsteem sisaldab kolme lahutamatu riskiohjega seotud elementi: juurdepääsu teabele, ohuhindamist ja tuvastatud ohu vähendamist. Nõuetekohase hoolsuse süsteem peaks võimaldama juurdepääsu teabele esimest korda siseturule lastava puidu ning puittoodete allikate ja tarnijate kohta, sealhulgas näiteks asjakohasele teabele kohaldatavate õigusaktide järgimise, ülestöötamise riigi, raiutavate liikide ja koguste ja vajaduse korral piirkonna ning puidu ülestöötamise loa kohta. Sellest teabest lähtudes peaksid ettevõtjad läbi viima ohuhindamist. Kui oht on tuvastatud, peaksid ettevõtjad seda ohtu vähendada viisil, mis on proportsionaalne tuvastatud ohu suurusega, et takistada ebaseaduslikult üles töötatud puidu ja sellest valmistatud puittoodete siseturule laskmist.

⁽¹⁾ ELT L 347, 30.12.2005, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 61, 3.3.1997, lk 1.

- (18) Et ära hoida põhjendamatu halduskoormust, ei tuleks uute süsteemide kasutuselevõtmist nõuda ettevõtjatel, kes juba kasutavad süsteeme või menetlusi, mis vastavad käesoleva määruse nõuetele.
- (19) Ohuhindamise menetlustes võib metsandussektori heade tavade järgimise eesmärgil kasutada tõendite andmist või muid kolmandate isikute poolse kontrolli skeeme, mis hõlmavad kohaldatavatele õigusaktidele vastavuse kontrolli.
- (20) Puidusektor on liidu majanduse tähtis osa. Ettevõtjate organisatsioonid on kõnealuse sektori olulised osalised, sest nad esindavad selle huve avalikkuse ees ja suhtlevad eri sidusrühmadega. Nendel organisatsioonidel on samuti teadmised ja suutlikkus, et analüüsida asjaomaseid õigusakte ning hõlbustada nende järgimist oma liikmete poolt, kuid nad ei tohiks kasutada seda pädevust turu valitsemise eesmärgil. Selleks et lihtsustada käesoleva määruse rakendamist ja aidata välja kujundada häid tavaid, on asjakohane tunnustada organisatsioone, kes on välja töötanud käesoleva määruse nõuetele vastavad nõuetekohase hoolsuse süsteemid. Järelevalveorganisatsioonidele tunnustuse andmine ja sellise tunnustuse tühistamine peaks toimuma õiglasel ja läbipaistval viisil. Selliste tunnustatud organisatsioonide nimekiri tuleks avalikustada, et ettevõtjatel oleks võimalik selliseid järelevalveorganisatsioone kasutada.
- (21) Pädevad asutused peaksid järelevalveorganisatsioone korrapäraselt kontrollima, et jälgida, kas nad täidavad tulemuslikult käesoleva määrusega seatud kohustusi. Lisaks peaksid pädevad asutused püüdma läbi viia kontrollid, kui nende valduses on asjakohast teavet, sealhulgas põhjendatud kahtlusi kolmandatelt osapooltelt.
- (22) Pädevad asutused peaksid jälgima, et asjaomased ettevõtjad täidaksid tulemuslikult käesolevas määruses sätestatud kohustusi. Selleks peaksid pädevad asutused teostama kava alusel ametlikke kontrollid, mis võivad sisaldada kontrollid ettevõtjate valdustes ja kohapealseid auditeid, ja peaksid saama nõuda ettevõtjalt vajaduse korral parandusmeetmete võtmist. Lisaks peaksid pädevad asutused püüdma läbi viia kontrollid, kui nende valduses on asjakohast teavet, sealhulgas põhjendatud kahtlusi kolmandatelt osapooltelt.
- (23) Pädevad asutused peaksid koostama kõnealuste kontrollide protokolle ja tegema asjaomase teabe kättesaadavaks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivile 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta ⁽¹⁾.
- (24) Võttes arvesse, et ebaseaduslik metsaraie ja sellega seotud kaubandus on rahvusvaheline probleem, peaksid pädevad asutused tegema koostööd omavahel ning kolmandate riikide haldusasutuste ja komisjoniga.
- (25) Et parandada puitu või puittooteid siseturule laskvate ettevõtjate võimet täita käesoleva määruse nõudeid, võttes seejuures arvesse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate olukorda, võivad liikmesriigid, vajaduse korral komisjoni abiga, anda ettevõtjatele tehnilist ja muud abi ning hõlbustada teabevahetust. Selline abi ei tohiks vabastada ettevõtjaid nõuetekohase hoolsuse nõudest.
- (26) Kauplejad ja järelevalveorganisatsioonid peaksid hoiduma meetmetest, mis võivad ohustada käesoleva määruse eesmärgi saavutamist.
- (27) Liikmesriigid peaksid tagama, et käesoleva määruse rikkumise puhul, sealhulgas ettevõtjate, kauplejate ja järelevalveorganisatsioonide poolt, rakendatakse tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi. Liikmesriigi eeskirjades võib ette näha, et pärast tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistuste kohaldamist ebaseaduslikult üles töötatud puidu või sellest valmistatud puittoodete siseturule laskmise keelu rikkumise eest ei tule sellist puitu ja puittooteid tingimata hävitada, vaid neid võib kasutada või jätta varuks avalike huvide täitmiseks.
- (28) Komisjonil peaks olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad järelevalveorganisatsioonidele tunnustuse andmise ja sellise tunnustuse tühistamise menetlusi, täiendavaid asjakohaseid ohuhindamiskriteeriume, mis võivad olla vajalikud lisaks käesoleva määrusega sätestatud, ning puidu ja puittoodete nimekirja, mille suhtes käesolevat määrust kohaldatakse. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil.
- (29) Ühtsete rakendamistingimuste tagamiseks tuleks komisjonile anda rakendusvolitused üksikasjalike eeskirjade vastuvõtmiseks, mis reguleerivad pädevate asutuste poolt järelevalveorganisatsioonide kontrollimise iseloomu ja sagedust ning nõuetekohase hoolsuse süsteeme, välja arvatud see, mis puudutab täiendavaid asjaomaseid ohuhindamiskriteeriume. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 291 sätestatakse seadusandliku tavamenetluse kohaselt eelnevalt määruse abil eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbi viidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendusvolituste teostamise suhtes. Kuni kõnealuse uue määruse

⁽¹⁾ ELT L 41, 14.2.2003, lk 26.

vastuvõtmiseni kohaldatakse jätkuvalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsust 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused),⁽¹⁾ välja arvatud kontrolliga regulatiivmenetlust käsitlevaid sätteid, mis ei ole kohaldatavad.

- (30) Ettevõtjatele ja pädevatele asutustele tuleks anda mõistlik ajavahemik, et võimaldada neil ennast käesoleva määruse nõuete täitmiseks ette valmistada.
- (31) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt võidelda ebaseadusliku metsaraie ja sellega seotud kaubanduse vastu, ei suuda liikmesriigid üksikult piisavalt saavutada ning selle ulatuse tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva määrusega sätestatakse kohustused ettevõtjatele, kes lasevad esimest korda siseturule puitu ja puittooteid, ning kohustused kauplejatele.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „puit ja puittooted” – lisa sätestatud puit ja puittooted, välja arvatud sellised puittooted või nende osad, mis on toodetud oma olelusringi läbinud ja muudel juhtudel jäätmetena kõrvaldatavast puidust või puittoodetest, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiivi 2008/98/EÜ (mis käsitleb jäätmeid)⁽²⁾ artikli 3 lõikes 1;
- b) „turuleaskmine” – puidu ja puittoodete mis tahes esmakordne tarnimine siseturule nende turustamiseks või kasutamiseks ärilise tegevuse käigus, olenemata kasutatavast müügiviisist, tasu eest või tasuta. Samuti hõlmab see tarnimist kaugside vahendusel sõlmitud lepingute alusel, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 1997. aasta direktiivis 97/7/EÜ tarbijate kaitse kohta sidevahendi abil sõlmitud lepingute korral⁽³⁾. Juba siseturule lastud puidust või puittoodetest valmistatud puittoodete tarnimine siseturule ei kujuta endast turuleaskmist;
- c) „ettevõtja” – mis tahes juriidiline või füüsiline isik, kes laseb puitu või puittooteid turule;

- d) „kaupleja” – iga füüsiline või juriidiline isik, kes äritegevuse käigus müüb või ostab siseturul juba siseturule lastud puitu või puittooteid;
- e) „ülestöötamise riik” – riik või territoorium, kus töötati üles asjaomane puit või puit, millest on valmistatud asjaomased puittooted;
- f) „seaduslikult üles töötatud” – üles töötatud kooskõlas puidu ülestöötamise riigis kohaldatavate õigusaktidega;
- g) „ebaseaduslikult üles töötatud” – üles töötatud puidu ülestöötamise riigis kohaldatavaid õigusakte rikkudes;
- h) „kohaldatavad õigusaktid” – puidu ülestöötamise riigis kehtivad õigusaktid, mis hõlmavad järgmisi reguleeritavaid valdkondi:

- õigus töötada üles puitu seadusega määratletud piirides;
- ülestöötamisõiguse ja puidu eest tehtavad maksed, sealhulgas puidu ülestöötamisega seotud maksud;
- puidu ülestöötamine, sealhulgas keskkonna- ja metsaõiguse ka metsa majandamise ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse osas, kui see on otseselt seotud puidu ülestöötamisega;
- kolmandate isikute selliste seaduslike kasutus- ja valdusõiguste austamine, mida puidu ülestöötamine mõjutab, ning
- kaubandus ja tollindus, juhul kui need puudutavad metsandussektorit.

Artikkel 3

FLEGTi ja CITESi reguleerimisalasse kuuluva puidu ja puittoodete staatus

Puit, millest on valmistatud puittooted, mis on loetletud määruse (EÜ) nr 2173/2005 II ja III lisas, mis pärinevad sama määruse I lisas loetletud partnerriikidest ja vastavad kõnealuse määruse ja selle rakendussätete nõuetele, loetakse käesoleva määruse kohaldamisel seaduslikult üles töötatud puiduks.

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽²⁾ ELT L 312, 22.11.2008, lk 3.

⁽³⁾ EÜT L 144, 4.6.1997, lk 19.

Puit, mis on saadud määruse (EÜ) nr 338/97 A, B ja C lisas loetletud liikidest ja mis vastab kõnealuselises määruses sätestatud nõuetele ja selle rakendussätetele, loetakse käesoleva määruse kohaldamisel seaduslikult üles töötatud puiduks.

Artikkel 4

Ettevõtjate kohustused

1. Ebaseaduslikult üles töötatud puidu ja sellest valmistatud puittoodete turule laskmine on keelatud.

2. Puitu ja puittooteid turule lastes rakendavad ettevõtjad nõuetekohast hoolsust. Selleks kasutavad nad menetluste ja meetmete raamistikku (edaspidi „nõuetekohase hoolsuse süsteem“), mis on määratletud artiklis 6.

3. Iga ettevõtja säilitab ja hindab korrapäraselt oma nõuetekohase hoolsuse süsteemi, välja arvatud juhul, kui ettevõtja kasutab artiklis 8 osutatud, järelevalveorganisatsiooni poolt loodud nõuetekohase hoolsuse süsteemi. Nõuetekohase hoolsuse süsteemi alusena võib kasutada siseriiklikus õiguses olemasolevat järelevalvesüsteemi ja mis tahes vabatahtlikku järelevalveahela mehhanismi, mis vastab käesoleva määruse nõuetele.

Artikkel 5

Jälgitavuse nõue

Kauplejad peavad kogu tarneahela ulatuses suutma kindlaks teha

- a) puitu ja puittooteid tarninud ettevõtjad või kauplejad ning
- b) vajaduse korral need kauplejad, kellele nad puitu ja puittooteid tarnisid.

Kauplejad säilitavad esimeses lõigus osutatud teavet vähemalt viis aastat ning esitavad nõudmise korral selle teabe pädevatele asutustele.

Artikkel 6

Nõuetekohase hoolsuse süsteemid

1. Artikli 4 lõikes 2 osutatud nõuetekohase hoolsuse süsteem sisaldab järgmisi elemente:

- a) meetmed ja menetlused, millega antakse juurdepääs järgmisele teabele ettevõtja poolt turule lastava puidu või puittoodete tarnete kohta:

— kirjeldus, mis sisaldab toote liiki ja kaubanimetust ning puuliigi tavapäraselt ja vajaduse korral teaduslikku täisnimetust;

— ülestöötamise riik ja vajaduse korral

i) riigi piirkond, kus puit üles töötati, ning

ii) ülestöötamise luba;

— kogus (väljendatud mahuna, kaaluna või ühikute arvuna);

— asjaomasele ettevõtjale tarnija nimi ja aadress;

— selle kaupleja nimi ja aadress, kellele puitu ja puittooteid on tarnitud;

— dokument või muu teave, mis näitab sellise puidu ja puittoodete vastavust kehtivatele õigusaktidele;

- b) ohuhindamismenetlused, mis võimaldavad ettevõtjal analüüsida ja hinnata ebaseaduslikult üles töötatud puidu või sellisest puidust valmistatud puittoodete liidu turule laskmise ohtu.

Selliste menetluste puhul võetakse arvesse punktis a sätestatud teavet ning asjakohaseid ohuhindamiskriteeriume, sealhulgas järgmist:

— kohaldatavatele õigusaktidele vastavuse kinnitus, mis võib sisaldada tõendit või muid kolmandate isikute poolse kontrolli skeeme, mis hõlmavad vastavust kohaldatavatele õigusaktidele;

— konkreetsete puuliikide ebaseadusliku ülestöötamise esinemine;

— ebaseadusliku ülestöötamise või ebaseaduslike tavade esinemine ülestöötamise riigis ja/või riigi piirkonnas, kus puit üles töötati, arvestades seejuures ka relvakonfliktide võimalusega;

— ÜRO Julgeolekunõukogu või Euroopa Liidu Nõukogu kehtiv puidu impordi või ekspordi keeld;

— puidu ja puittoodete tarneahela keerukus;

- c) ohuvähendamismenetlused, mis koosnevad selliste meetmete ja menetluste kogumist, mis on piisavad ja proportsionaalsed punktis b osutatud ohuhindamise käigus tuvastatud ohu tõhusaks vähendamiseks ja mis võivad sisaldada lisateabe ja -dokumentide või kolmanda isiku poolse kontrolli nõuet, välja arvatud juhul, kui punktis b osutatud ohuhindamise käigus tuvastatud oht ei ole märkimisväärne.

2. Lõike 1 ühtse rakendamise tagamiseks vajalikud üksikajalikud eeskirjad (välja arvatud käesoleva artikli lõike 1 punkti b teises lauses osutatud täiendavate asjakohaste ohuhindamiskriteeriumide kohta) võetakse vastu vastavalt artikli 18 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetlusele. Kõnealused eeskirjad võetakse vastu hiljemalt 3. juuniks 2012.

3. Võttes arvesse turu arenguid ja käesoleva määruse rakendamisel omandatud kogemusi, eelkõige artiklis 13 osutatud teabevahetuse ja artikli 20 lõikes 3 osutatud aruannete kaudu omandatud kogemusi, võib komisjon nõuetekohase hoolsuse süsteemi tulemuslikkuse tagamiseks võtta Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 290 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad täiendavaid asjakohaseid ohuhindamiskriteeriumeid, mis võivad olla vajalikud lisaks käesoleva artikli lõike 1 punkti b teises lauses nimetatutele.

Käesolevas lõikes osutatud delegeeritud õigusaktide suhtes kohaldatakse artiklites 15, 16 ja 17 sätestatud menetlust.

Artikkel 7

Pädevad asutused

1. Iga liikmesriik määrab kindlaks käesoleva direktiivi kohaldamise eest vastutava pädeva asutuse või pädevad asutused.

Liikmesriigid teatavad komisjonile pädevate asutuste nimed ja aadressid hiljemalt 3. juuniks 2011. Liikmesriigid teatavad komisjonile nende nimede või aadresside mis tahes muudatustest.

2. Komisjon teeb pädevate asutuste nimekirja üldsusele kättesaadavaks, sealhulgas ka interneti vahendusel. Nimekirja ajakohastatakse korrapäraselt.

Artikkel 8

Järelevalveorganisatsioonid

1. Järelevalveorganisatsioon

a) säilitab ja hindab regulaarselt artiklis 6 sätestatud nõuetekohase hoolsuse süsteemi ning annab ettevõtjatele õiguse seda kasutada;

b) kontrollib oma nõuetekohase hoolsuse süsteemi korrakohast kasutamist selliste ettevõtjate poolt;

c) võtab asjakohaseid meetmeid, kui ettevõtja ei kasuta tema nõuetekohase hoolsuse süsteemi korrakohaselt, sealhulgas teavitab ettevõtjapoolse olulise või korduva rikkumise korral pädevaid asutusi.

2. Organisatsioon võib taotleda tunnustamist järelevalveorganisatsioonina, kui ta vastab järgmistele nõuetele:

a) ta on juriidiline isik ja on liidus seaduslikult asutatud;

b) tal on asjakohased teadmised ja ta on suuteline täitma lõikes 1 osutatud ülesandeid ning

c) ta tagab oma ülesannete täitmise ilma mis tahes huvide konfliktita.

3. Pärast asjaomase liikmesriigi või liikmesriikidega konsulteerimist tunnustab komisjon järelevalveorganisatsioonina taotlejat, kes vastab lõikes 2 sätestatud nõuetele.

Komisjon edastab järelevalveorganisatsiooni tunnustamise otsuse kõigi liikmesriikide pädevatele asutustele.

4. Pädevad asutused viivad korrapärase ajavahemike järel läbi kontrollid, et teha kindlaks, kas pädevate asutuste jurisdiktsiooni all tegutsevad järelevalveorganisatsioonid täidavad endiselt lõikes 1 sätestatud ülesandeid ning vastavad lõikes 2 sätestatud nõuetele. Kontrollid võib korraldada ka juhul, kui liikmesriigi pädeval asutusel on vastavat asjakohast teavet, sealhulgas tulenevalt kolmandate osapoolte põhjendatud murest, või kui ta on märganud puudusi järelevalveorganisatsiooni kehtestatud nõuetekohase hoolsuse süsteemi rakendamisel ettevõtjate poolt. Kontrolliaruanded tehakse kättesaadavaks kooskõlas direktiiviga 2003/4/EÜ.

5. Kui pädev asutus teeb kindlaks, et järelevalveorganisatsioon ei täida enam lõikes 1 sätestatud ülesandeid või ei vasta enam lõikes 2 sätestatud nõuetele, teavitab ta sellest viivitamata komisjoni.

6. Komisjon tühistab järelevalveorganisatsiooni tunnustuse, kui ta on, eelkõige lõike 5 kohaselt esitatud teabe põhjal, kindlaks teinud, et järelevalveorganisatsioon ei täida enam lõikes 1 sätestatud ülesandeid või ei vasta enam lõikes 2 sätestatud nõuetele. Enne järelevalveorganisatsiooni tunnustuse tühistamist teavitab komisjon sellest asjaomaseid liikmesriike.

Komisjon edastab järelevalveorganisatsiooni tunnustuse tühistamise otsuse kõigi liikmesriikide pädevatele asutustele.

7. Selleks et täiendada menetluseeskirju, mis käsitlevad järelevalveorganisatsioonide tunnustamist või sellise tunnustuse tühistamist, ning et neid muuta (kui kogemused seda nõuavad), võib komisjon võtta Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 290 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, tagades seejuures, et tunnustuse andmine ja sellise tunnustuse tühistamine toimub õiglasel ja läbipaistval viisil.

Käesolevas lõikes osutatud delegeeritud õigusaktide suhtes kohaldatakse artiklites 15, 16 ja 17 sätestatud menetlust. Kõnealused õigusaktid võetakse vastu hiljemalt 3. märtsiks 2012.

8. Lõikes 4 osutatud kontrollide laadi ja sageduse üksikasjalikud eeskirjad, mis on vajalikud, tagamaks tulemuslikku järelevalvet järelevalveorganisatsioonide üle ja kõnealuse lõike ühtset rakendamist, võetakse vastu vastavalt artikli 18 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetlusele. Kõnealused eeskirjad võetakse vastu hiljemalt 3. juuniks 2012.

Artikkel 9

Järelevalveorganisatsioonide nimekirj

Komisjon avaldab järelevalveorganisatsioonide nimekirja *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias ja oma veebisaidil. Nimekirja ajakohastatakse korrapäraselt.

Artikkel 10

Ettevõtjate kontrollimine

1. Pädevad asutused viivad läbi kontrollid, et teha kindlaks, kas ettevõtjad täidavad artiklites 4 ja 6 sätestatud nõudeid.

2. Lõikes 1 osutatud kontrolli teostatakse riskipõhisest lähenemisviisist lähtuva kava põhjal, mis vaadatakse korrapäraselt läbi. Kontrolli võib teostada ka juhul, kui pädeval asutusel on

asjakohast teavet, sealhulgas tulenevalt kolmandate osapoolte põhjendatud murest seoses käesoleva määruse täitmiseega ettevõtja poolt.

3. Lõikes 1 osutatud kontroll võib muu hulgas hõlmata

a) nõuetekohase hoolsuse süsteemi, sealhulgas ohuhindamist ja ohuvähendamismenetluste kontrollimist;

b) nõuetekohase hoolsuse süsteemi ja menetluste korrakohast toimimist kajastavate dokumentide ja registreeritud kontrollimist;

c) pistelist kontrolli, sealhulgas kohapealseid auditeid.

4. Ettevõtjad annavad lõikes 1 osutatud kontrollide hõlbustamiseks igasugust vajalikku abi, eeskätt tagavad juurdepääsu ruumidele ja dokumentidele või registreeritud.

5. Kui lõikes 1 osutatud kontrollide tulemusel avastatakse puudusi, võivad pädevad asutused, ilma et see piiraks artikli 19 kohaldamist, anda välja teate selle kohta, et ettevõtja peab võtma parandusmeetmeid. Avastatud puuduste iseloomust sõltuvalt võivad pädevad asutused võtta kohe ajutisi meetmeid, sealhulgas

a) puidu ja puittooted konfiskeerida;

b) keelustada puidu ja puittoodete turustamist.

Artikkel 11

Kontrollide protokollid

1. Pädevad asutused säilitavad artikli 10 lõikes 1 osutatud kontrollide protokollid, milles on eelkõige märgitud kontrollide laad ja tulemused ning artikli 10 lõike 5 alusel väljastatud teated parandusmeetmete võtmise kohta. Kõikide kontrollide protokolle säilitatakse vähemalt viis aastat.

2. Lõikes 1 osutatud teave tehakse kättesaadavaks kooskõlas direktiiviga 2003/4/EÜ.

Artikkel 12

Koostöö

1. Pädevad asutused teevad omavahel, kolmandate riikide haldusametustega ja komisjoniga koostööd, et tagada käesoleva määruse nõuete täitmine.

2. Pädevad asutused vahetavad teiste liikmesriikide pädevate ametustega ja komisjoniga teavet artikli 8 lõikes 4 ja artikli 10 lõikes 1 osutatud kontrollide tulemusel avastatud tõsiste puuduste kohta ning artikli 19 kohaselt määratud karistuste kohta.

Artikkel 13

Tehniline abi, suunised ja teabevahetus

1. Ilma et see piiraks ettevõtjate kohustust rakendada nõuetekohast hoolsust vastavalt artikli 4 lõikele 2, võivad liikmesriigid komisjoni toel vajaduse korral ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate olukorda arvestades pakkuda ettevõtjatele tehnilist ja muud abi ning suuniseid, et hõlbustada käesoleva määruse nõuete täitmist, eriti seoses nõuetekohase hoolsuse süsteemi rakendamisega vastavalt artiklile 6.

2. Liikmesriigid, keda vajaduse korral abistab komisjon, võivad soodustada asjakohase teabe jagamist ja levitamist ebaseadusliku metsaraie kohta, eelkõige ettevõtjate abistamiseks ohuhindamisel vastavalt artikli 6 lõike 1 punktile b, ning käesoleva määruse täitmise parimate tavade kohta.

3. Abi antakse viisil, mis ei takista pädevate ametuste ülesannete täitmist ning säilitab nende sõltumatuse käesoleva määruse jõustamisel.

Artikkel 14

Lisa muudatused

Selleks et võtta arvesse ühelt poolt käesoleva määruse rakendamisel omandatud kogemusi, eelkõige artikli 20 lõigetes 3 ja 4 osutatud aruandluse ja artiklis 13 osutatud teabevahetuse abil saadud kogemusi ning teiselt poolt arenguid asjaomase puidu ja puittoodete tehniliste näitajate, lõppkasutuse ja tootmisprotsesside alal, võib komisjon võtta Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 290 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte lisa sätestatud puidu ja puittoodete nimekirja muutmiseks ja täiendamiseks. Kõnealused õigusaktid ei tohi tekitada ettevõtjate jaoks ebaproportsionaalselt suurt halduskoormust.

Käesolevas artiklis osutatud delegeeritud õigusaktide suhtes kohaldatakse artiklites 15, 16 ja 17 sätestatud menetlust.

Artikkel 15

Delegeerimine

1. Komisjonile antakse alates 2. detsembrist 2010 seitsmeks aastaks õigus võtta vastu artikli 6 lõikes 3, artikli 8 lõikes 7 ja artiklis 14 osutatud delegeeritud õigusakte. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt kolm kuud enne kolmeaastase ajavahemiku lõppu pärast käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu selle kooskõlas artikliga 16 tagasi võtab.

2. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

3. Komisjonile antud õiguse suhtes võtta vastu delegeeritud õigusakte kohaldatakse artiklites 16 ja 17 sätestatud tingimusi.

Artikkel 16

Delegeerimise tagasivõtmine

1. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 6 lõikes 3, artikli 8 lõikes 7 ja artiklis 14 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta.

2. Institutsioon, kes on algatanud sisemenetluse, et otsustada, kas volituste delegeerimine tuleks tagasi võtta, püüab sellest teavitada teist institutsiooni ja komisjoni mõistliku aja jooksul enne lõpliku otsuse tegemist, nimetades delegeeritud volitused, mille suhtes võidakse kohaldada tagasivõtmist, ja tagasivõtmise võimalikud põhjused.

3. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub kohe või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. Otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 17

Delegeeritud õigusaktide suhtes vastuväidete esitamine

1. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitada kahe kuu jooksul alates õigusakti teatavakstegemisest. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel võib seda tähtaega pikendada kahe kuu võrra.

2. Kui pärast selle tähtaja möödumist ei ole Euroopa Parlament ega nõukogu delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitanud, avaldatakse see *Euroopa Liidu Teatajas* ning see jõustub õigusaktis sätestatud kuupäeval.

Delegeeritud õigusakti võib avaldada *Euroopa Liidu Teatajas* ja see võib jõustuda enne nimetatud tähtaja lõppu, kui nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu on teatanud komisjonile, et nad ei kavatse vastuväiteid esitada.

3. Kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid, õigusakt ei jõustu. Vastuväiteid esitanud institutsioon põhjendab delegeeritud õigusakti suhtes esitatud vastuväiteid.

Artikkel 18

Komitee

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 2173/2005 artikli 11 kohaselt asutatud metsandusõiguse rakendamise, metsahalduse ja puidukaubanduse (FLEGT) komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtjaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.

Artikkel 19

Karistused

1. Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad käesoleva määruse sätete rikkumise puhul kohaldatavate karistuste kohta ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks.

2. Karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad ning võivad hõlmata muu hulgas järgmist:

a) trahvid, mille suurus on proportsionaalne tekitatud keskkonnanakahjuga, asjaomase puidu või puittoodete väärtusega ja rikkumise tõttu saamata jäänud maksude ning põhjustatud majandusliku kahjuga, arvutades kõnealuste trahvide suurust nii, et oleks kindel, et vastutavad isikud jäävad tulemuslikult ilma toime pandud tõsiste rikkumistega saadud majanduslikust kasust, ilma et see piiraks nende seaduslikku õigust kutsealal tegutseda, ning suurendades korduvate tõsiste rikkumiste korral trahve järk-järgult;

b) asjaomase puidu ja puittoodete konfiskeerimine;

c) kauplemisloa kohene peatamine.

3. Liikmesriigid teevad kõnealused sätted komisjonile teatavaks ja teatavad viivitamata nende edaspidistest muudatustest.

Artikkel 20

Aruandlus

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile 3. märtsile 2013 järgneva iga teise aasta 30. aprilliks aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta kahe eelneva kalendriaasta jooksul.

2. Kõnealuste aruannete põhjal koostab komisjon aruande, mis esitatakse iga kahe aasta tagant Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Aruande koostamisel võtab komisjon arvesse määruse (EÜ) nr 2173/2005 põhjal vastu võetud vabatahtlike FLEGTi partnerluslepingute sõlmimisel ja toimimisel saavutatud edu ning nimetatud lepingute mõju ebaseaduslikult üles töötatud puidu ja sellest valmistatud puittoodete koguste mini-meerimisele siseturul.

3. Hiljemalt 3. detsembriks 2015 ning seejärel iga kuue aasta järel, lähtudes aruannetest ja käesoleva määruse kohaldamisel saadud kogemustest, vaatab komisjon läbi käesoleva määruse toimimise ja tulemuslikkuse, sealhulgas ebaseaduslikult üles töötatud puidu ja sellest valmistatud puittoodete turulelaskmise vältimisel. Ta võtab eriti arvesse halduslikke tagajärgi väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele ning hõlmatavaid tooteid. Vajaduse korral lisatakse aruannetele asjakohased õigusakti ettepanekud.

4. Lõikes 3 osutatud aruannetest esimene sisaldab hinnangut liidu majanduse ja kaubanduse hetkeolukorrale kombineeritud nomenklatuuri 49. peatükis nimetatud toodete osas, arvestades eriti asjaomaste sektorite konkurentsivõimet, et kaaluda nende võimalikku lisamist käesoleva määruse lisas esitatud puidu ja puittoodete nimekirja.

Esimeses lõigus osutatud aruandes hinnatakse ka artikli 4 lõikes 1 sätestatud ebaseaduslikult üles töötatud puidu ja sellest valmistatud puittoodete turule laskmise keelustamise ning artiklis 6 sätestatud nõuetekohase hoolsuse süsteemide tulemuslikkust.

Artikkel 21

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 3. märtsist 2013. Artikli 6 lõiget 2, artikli 7 lõiget 1 ning artikli 8 lõikeid 7 ja 8 kohaldatakse siiski alates 2. detsembrist 2010.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 20. oktoober 2010

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. BUZEK

Nõukogu nimel
eesistuja
O. CHASTEL

LISA

Käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluv puit ja puittooted, mis on klassifitseeritud nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 ⁽¹⁾ I lisas sätestatud kombineeritud nomenklatuuris

- 4401 – küttepuit palkidena, halgudena, okstena, haokubudena vm kujul; puitlaastud ja -pilpad; saepuru ja puidujäätmel, aglomeeritud pakkudeks, brikettideks, graanuliteks vms või aglomeerimata
- 4403 – töötlemata puit, kooritud või koorimata, kantimata või jämedalt kanditud
- 4406 – raudteede ja trammiteede puitliiprid
- 4407 – pikikiudu saetud või lõhestatud ja spooni hõõveldatud või -kooritud puit, hõõveldatud, lihvitud, pikijätkatud või mitte, paksusega üle 6 mm
- 4408 – spoon vineerimiseks (k.a spooni hõõveldatud kihtpuitmaterjal), vineeri ja samalaadse kihtpuitmaterjali valmistamiseks ning muu pikuti saetud, spooni hõõveldatud või kooritud puit, hõõveldatud, lihvitud, servjätkatud, pikijätkatud või mitte, paksusega kuni 6 mm
- 4409 – puit pidevprofiiliga (keeled, sooned, punnid, kald- või ümarservad, V-punnid, helmestus, lekaalprofiil või muu selline) ühel või mitmel küljel või serval (sh kokku ühendamata parketilipid ja -liistud), hõõveldatud või mitte, lihvitud või mitte, jätkatud või mitte
- 4410 – puitlaastplaadid, orienteeritud kihtidega plaadid (OSB) jms plaadid (näiteks vahvelplaadid) puidust või muust puitjast materjalist, vaikude vms orgaaniliste sideainetega aglomeeritud või aglomeerimata
- 4411 – puitkiudplaadid puidust või muust puitmaterjalist, vaikude vms orgaaniliste sideainete abil kokku ühendatud või mitte
- 4412 – vineer, spoonitud plaadid jms kihtpuitmaterjal
- 4413 00 00 – presspuit plokkide, plaatide, prusside või profiilvormidena
- 4414 00 – puitraamid maalidele, fotodele, peeglitele jms esemetele ning muud puittooted
- 4415 – puidust pakk-kastid, karbid, salved, trumlid jms puitpakendid; puidust kaablitrumlid; puitlused, äärtega puitlused jms kaubaalused; kaubaaluste puidust ääred

(mitte pakkematerjal, mida kasutatakse üksnes pakkematerjalina teiste turule lastavate toodete toestamiseks, kaitsmiseks või kandmiseks)
- 4416 00 00 – vaadid, pütid, tõrred, tünnid jm puidust püttseptooted ja nende puitosad
- 4418 – puidust tislari- ja puusepatooted, sh puidust kärppaneelid, koostepõrandplaadid, katusesindlid ja katuselaastud

⁽¹⁾ Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1).

- kombineeritud nomenklatuuri peatükkides 47 ja 48 osutatud tselluloos ja paber, välja arvatud bambusest ja teisest toorainest (jätmed ja jäägid) valmistatud tooted

 - 9403 30, 9403 40, 9403 50 00, 9403 60 ja 9403 90 30 alla kuuluv puitmööbel

 - 9406 00 20 alla kuuluvad kokkupandavad ehitised
-